

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 15 april 2015

404/2015

L a g

om ändring av lagen om övervakad frihet på prov

Utfärdad i Helsingfors den 10 april 2015

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakad frihet på prov (629/2013) 2 § 2 mom., 4 § 3 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 §, 7 § 1 mom., 8 §, 12 § 1 mom., 13—15 §, rubriken för 16 § samt 16 § 1 mom., 17, 21 och 32 §, 36 § 2 mom. och 40 § 1 mom. 2 punkten, av dem 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1163/2013, som följer:

2 §

*Syftet med och innebörden av övervakad
frihet på prov*

Övervakad frihet på prov innebär en i planen för strafftiden angiven skyldighet för den som har placerats i frihet på prov att stanna i sin bostad, delta i verksamhet som anvisas honom eller henne och iaktta andra skyldigheter som föreskrivs i denna lag. Övervakad frihet på prov kan också verkställas på ett annat lämpligt ställe där den som placerats i frihet på prov tas in för vård eller rehabilitering eller av någon annan motsvarande orsak, varvid det som föreskrivs om bostad i denna lag ska iakttas i tillämpliga delar.

4 §

*Läkemedelsbehandling och psykosocial
behandling som villkor för friheten på prov*

Före placeringen i frihet på prov ska Brottpåföljdsmyndigheten för fången klar-

göra de påföljder som ett upphörande med läkemedelsbehandlingen leder till. Bestämmelser om påföljderna finns i 26 § och i 74 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015).

5 §

Verksamhetsskyldighet

Minst fem timmar arbete eller annan verksamhet per vecka ska ingå på det sätt som bestäms i planen för strafftiden enligt 14 §.

Arbetet eller den övriga verksamheten ska förläggas till en tid som inte infaller mellan klockan 21 och 6, om inget annat bestäms i planen för strafftiden av orsaker som beror på arbetet eller verksamheten.

6 §

Skyldighet att stanna i bostaden

Den som har placerats i frihet på prov är skyldig att stanna i den bostad som avses i 2 § under den tid som anges i den plan för

strafftiden och det veckoschema som avses i 14 §. Den som har placerats i frihet på prov ska stanna i bostaden mellan klockan 21 och 6, om inget annat följer av arbete eller verksamhet som avses i 5 § 3 mom. eller av 21 §.

7 §

Övervakning

Den som har placerats i frihet på prov och iakttagandet av planen för strafftiden övervakas med hjälp av tekniska anordningar som installeras i den bostad som avses i 2 §, ges till honom eller henne eller fästs vid hans eller hennes handled, vrist eller midja, eller med en kombination av sådana anordningar. De tekniska anordningarna får inte möjliggöra sådan teknisk avlyssning som avses i 10 kap. 16 § 1 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011) eller sådan optisk observation som avses i 10 kap. 19 § 1 mom. i den lagen inom ett område som omfattas av hemfriden.

8 §

Ordnanande av den centrala övervakningen

På ordnandet av den centrala övervakningen av övervakad frihet på prov tillämpas 57 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

12 §

Beredning av övervakad frihet på prov

Om förutsättningarna för frihet på prov uppfylls, bereds i fängelset och i samarbete med fången verksamhetsskyldigheten enligt planen för strafftiden, utreds behovet av stödåtgärder och övervakning samt utarbetas en plan för strafftiden enligt 14 § för friheten på prov.

13 §

Beredning av övervakad frihet på prov för långtidsfångar

Vid beredningen av övervakad frihet på prov för fångar som avtjänar fängelsestraff på

livstid eller hela straffet, ska fängelset ge ett utlåtande om huruvida förutsättningarna för frihet på prov uppfylls. Till utlåtandet ska fogas ett förslag till plan för strafftiden för friheten på prov, en bedömning av genomförandet av planen för strafftiden samt andra handlingar som behövs. Förslaget till plan för strafftiden ska innehålla de uppgifter som avses i 14 §. Till handlingarna fogas skriftliga samtycken av fången och den person eller de personer som avses i 3 § 2 mom. Förslaget till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och fängelsets utlåtande sänds till bedömningscentrumet inom den brottspåföljdsregion som behandlar ärendet.

Bedömningscentrumet ska vid behov stå i kontakt med de myndigheter, inrättningar, sammanslutningar och enskilda personer som berörs av verkställigheten av friheten på prov samt vid behov personligen kalla fången till bedömningscentrumet för en bedömning. Bedömningscentrumet ger sitt utlåtande om huruvida den övervakade friheten på prov i fråga om fången som avtjänar ett fängelsestraff på livstid eller hela straffet upprätthåller och främjar hans eller hennes färdigheter för anpassning i samhället, samt reder ut huruvida de övriga förutsättningarna för övervakad frihet på prov uppfylls. Särskilda bestämmelser gäller för utlåtandet från Brottspåföljdsmyndighetens hälsovårdsenhet.

Bedömningscentrumet ska utan dröjsmål sända sitt förslag till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och sitt utlåtande till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

14 §

Plan för strafftiden

I planen för strafftiden för friheten på prov ska antecknas det datum då friheten på prov börjar och det datum den slutar. Planen för strafftiden ska innehålla bestämmelser som gäller

- 1) den bostad där den som placeras i frihet på prov ska vistas,
- 2) innehållet i verksamhetsskyldigheten, antalet timmar per vecka och behövliga restider,

3) övervakningen av friheten på prov, de tekniska övervakningsanordningar som krävs och övervakarmötena,

4) den tid som den som har placerats i frihet på prov är skyldig att stanna i sin bostad,

5) eventuella begränsningar när det gäller att vistas inom ett visst område eller att träffa en brottspartner eller annan namngiven person,

6) kontakter mellan den som har placerats i frihet på prov och Brottspåföljdsmyndigheten,

7) stödåtgärder som främjar en ändamålsenlig verkställighet av friheten på prov,

8) den tid som reserveras för att den som har placerats i frihet på prov ska kunna sköta sina personliga ärenden,

9) andra motsvarande villkor som är nödvändiga för verkställigheten av övervakad frihet på prov.

Planen för strafftiden ska innehålla uppgifter om hur den som placerats i frihet på prov försörjer sig ekonomisk under friheten på prov.

Om sådan läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd som avses i 4 § har ställts som villkor för övervakad frihet på prov, ska planen för strafftiden dessutom innehålla nödvändiga bestämmelser om behandlingen och stödet och om övervakningen av att villkoren iakttas.

Till planen för strafftiden ska fogas de skriftliga samtycken enligt 3 § genom vilka de i bostaden boende personer som uppnått myndighetsåldern samtycker till att friheten på prov verkställs och övervakningsbesök i anslutning till verkställigheten görs i bostaden.

Brottspåföljdsmyndigheten sammanställer ett separat veckoschema för genomförandet av den övervakade friheten på prov.

15 §

Fastställande av planen för strafftiden

Fängelsedirektören eller i det fall som avses i 13 § Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fastställer planen för strafftiden, och till den fogas fångens skriftliga samtycke enligt 10 §. Planen för strafftiden ska ges till fången i skriftlig form.

16 §

Ändring av planen för strafftiden

Planen för strafftiden kan ändras om förhållandena förändras eller det finns någon annan jämförbar grundad anledning.

17 §

Allmänna skyldigheter för den som har placerats i frihet på prov

Den som har placerats i frihet på prov är skyldig att

1) delta i den verksamhet som avses i 5 § och stanna i den bostad som avses i 2 § på det sätt som bestäms i planen för strafftiden,

2) iaktta planen för strafftiden och veckoschemat,

3) hålla kontakt med Brottspåföljdsmyndigheten på det sätt som bestäms i planen för strafftiden samt anmäla sig hos en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten eller en polisinsättning på det sätt som Brottspåföljdsmyndigheten bestämmer,

4) till Brottspåföljdsmyndigheten lämna de uppgifter om läkemedel som han eller hon använder vilka är nödvändiga med avseende på verkställigheten av friheten på prov,

5) hantera de övervakningsanordningar som avses i 7 § 1 mom. med omsorg och följa anvisningarna om hur de ska användas,

6) ge en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utför ett övervakningsuppdrag och en biträdande övervakare i dennes sällskap tillträde till sin bostad.

Om sådan läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd som avses i 4 § har ställts som villkor för den övervakade friheten på prov, är den som har placerats i övervakad frihet på prov dessutom skyldig att följa de bestämmelser som gäller detta och som fastställts i planen för strafftiden.

21 §

Tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden

Den som har placerats i frihet på prov kan i ett enskilt fall få tillstånd att låta bli att följa

en bestämmelse i den plan för strafftiden som avses i 14 §, om det behövs av en orsak som hänför sig till hans eller hennes familj, hälsovård, försörjning eller skötsel av arbets-, utbildnings-, social- eller bostadsärenden eller av någon annan godtagbar orsak. Den som har placerats i frihet på prov är skyldig att hos Brottspåföljdsmyndigheten i god tid på förhand ansöka om tillstånd att låta bli att följa planen.

Den som har placerats i frihet på prov får utan föregående tillstånd låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden, om det i ett enskilt fall är nödvändigt på grund av att han eller hon insjuknat eller på grund av någon annan oförutsedd och tvingande omständighet som påverkar verkställigheten av den övervakade friheten på prov. I dessa fall är den som har placerats i frihet på prov skyldig att utan dröjsmål anmäla detta till Brottspåföljdsmyndigheten. Bestämmelser om det beslut som ska fattas med anledning av anmälan finns i 32 §.

32 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar beslut om placering i övervakad frihet på prov av en fånge som avtjänar fängelse på livstid eller en fånge som avtjänar hela straffet. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar beslut om tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden, om tillståndet förutsätter att personen i fråga avlägsnar sig från Finlands territorium.

Fängelsedirektören fattar beslut om placering i övervakad frihet på prov av andra fångar än de som avses i 1 mom. Fängelsedirektören fattar också beslut om de verkningar som ett i 22 § 3 mom. avsett nytt straff som ska verkställas har på fortsatt verkställighet av frihet på prov, om återkallelse av övervakad frihet på prov för viss tid eller helt och hållet och om återförpassning till fängelse enligt 26 §.

En läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten fattar beslut om påbörjande, övervakning och upphörande av sådan läkemedelsbehandling och annan behandling och stöd som avses i

4 §. I brådskande fall kan också en läkare vid ett sjukhus eller en enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 20 § avbryta läkemedelsbehandlingen tillfälligt. En läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten ska omedelbart informeras om att läkemedelsbehandlingen avbrutits tillfälligt. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

Fängelsedirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder, den biträdande direktören enligt arbetsordningen eller brottspåföljdsschefen fattar beslut om ändring av planen för strafftiden enligt 16 §, tagande av blodprov enligt 19 §, tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att iakttä planen för strafftiden, följderna av återkallelse av samtycke enligt 23 §, givande av varning enligt 26 § och ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Verkställighetschefen eller någon annan tjänsteman som bestäms i arbetsordningen fattar beslut om beräkningen av strafftiden och om inräkningen i strafftiden enligt 28 §.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten fattar beslut om annan kontroll av drogfrihet enligt 19 § än tagande av blodprov, tillstånd enligt 21 § 2 mom. att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden, säkerhetskontroll enligt 24 § och frångående av föremål och ämnen som påträffats vid säkerhetskontroll enligt 24 §, en muntlig anmärkning enligt 26 § 3 mom. samt förpassning till fängelse enligt 22 § 2 mom. och 27 § 3 mom.

36 §

Upphörande av frihet på prov

När den övervakade friheten på prov upphör vid den tidpunkt som anges närmare i planen för strafftiden, ska den som har placerats i frihet på prov infinna sig vid en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten för att lämna tillbaka de tekniska övervakningsanordningar som har använts under friheten på prov och för andra åtgärder i anslutning till frigivningen. Övervakad frihet på prov kan också avslutas genom att en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten tar ur bruk och omhändertar de tekniska anordningar som har använts vid verkställigheten av den övervakade

friheten på prov samt överlämnar handlingarna i anslutning till den villkorliga frigivningen i den bostad som har använts under verkställigheten av friheten på prov.

40 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras hos regiondirek-

Helsingfors den 10 april 2015

tören vid Brottspåföljdsmyndigheten i fråga om beslut som gäller

2) tillstånd enligt 21 § att tillfälligt låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden,

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

Republiken President
SAULI NIINISTÖ

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*